

Sygn. akt VU 141/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

21 lutego 2020 roku

Sąd Rejonowy w Rybniku, V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Wiesław Jakubiec

Sędziowie/Ławnicy: -/-

Protokolant : sekr. sądowy Izabela Niedobocka-Kępa

po rozpoznaniu 21 lutego 2020 roku w Rybniku

na rozprawie

sprawy **D. S.**

przy udziale zainteresowanego ./.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

o jednorazowe odszkodowanie z tytułu wypadku

na skutek odwołania **D. S.**

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

z dnia 16 kwietnia 2019 roku

sygn. (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób że przyznaje D. S. prawo do jednorazowego odszkodowania w wysokości 100% po zmarłej w następstwie wypadku przy pracy z dnia 28 marca 2015 roku żonie H. S..

Sygn. akt V U 141/19

UZASADNIENIE

Decyzją z 16 kwietnia 2019 roku, znak (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił ubezpieczonemu D. S. prawa do jednorazowego odszkodowania po zmarłej żonie H. S.. W uzasadnieniu organ wskazał, iż zdarzenie z 28 marca 2015 roku nie zostało uznane za wypadek przy prowadzeniu działalności gospodarczej.

D. S. złożył odwołanie w którym podniósł, że ww. decyzja została wydana bez dostatecznego wyjaśnienia okoliczności sprawy.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jej oddalenie i podtrzymał wcześniejsze twierdzenia.

Sąd ustalił co następuje:

Od 1 września 2013 roku H. S. prowadziła pozarolniczą działalność gospodarczą (...) H. S. i z tego tytułu podlegała ubezpieczeniu wypadkowemu. 28 marca 2015 roku H. S. prowadząc samochód w celu dostarczenia zamówienia do jednego z klientów, uległa wypadkowi. H. S. została przewieziona do szpitala w R.-O., a następnie do Wojewódzkiego Szpitala (...) w S.. 29 marca 2015 roku H. S. zmarła. W wyniku wypadku H. S. doznała obrażeń wielonarządowych między innymi złamanie żeber, kości twarzoczaszki, stłuczenia klatki piersiowej, stłuczenia płuc. Bezpośrednią przyczyną śmierci była ostra niewydolność krążeniowo-oddechowa w przebiegu świeżego zawału serca u osoby z urazem wielonarządowym. W dniu wypadku, H. S. nie skarżyła się na żadne dolegliwości.

Odwołujący jest mężem zmarłej H. S..

Nie sposób stwierdzić, w którym momencie wystąpił zawał serca tzn. czy poprzedzał wypadek komunikacyjny czy też doszło do niego w jego wyniku. H. S. cierpiała na miażdżycę o małym nasileniu oraz jest podejrzenie występowało u niej nadciśnienie tętnicze. Brak było innych czynników zwiększających ryzyko wystąpienia zawału. Tępy, rozległy uraz klatki piersiowej (odkształcenie klatki piersiowej) oraz stres związany ze zdarzeniem mógł przyczynić się do pęknięcia blaszki miażdżycowej, wytworzenia skrzepliny i zawału serca. Nie sposób rozstrzygnąć sekwencji czasowej zdarzeń. Zawał serca wystąpił na postawie schorzenia samoistnego w wyniku działania czynnika zewnętrznego (charakter mieszany). Udział współprzyczyny zewnętrznej wynosił 50%.

Decyzją z 16 kwietnia 2019 roku, znak (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił ubezpieczonemu prawa do jednorazowego odszkodowania po zmarłej żonie H. S..

Dowód: akta organu rentowego:

- wydruk z CEIDG,
- zgłoszenie wypadku przy pracy,
- karta zgonu,
- zaświadczenie,
- karta wypadku (...),
- wniosek o jednorazowe odszkodowanie,
- decyzja ZUS z 16.04.2019r.,
- dokumentacja medyczna,

opinia biegłego z zakresu kardiologii M. H. k.17-18v.,

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o zgromadzony w sprawie materiał dowodowy w postaci ww. dokumentów, które Sąd uznał za wiarygodne, wzajemnie ze sobą korelujące i rzeczowe, a także o dowód z opinii biegłego z zakresu kardiologii, który wraz z dowodami z dokumentów wzajemnie się uzupełniał tworząc wyrazisty obraz całości sprawy.

Sąd zważył co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz.U. z 2009 r., Nr 167 poz. 1322 j.t. ze zm.) za wypadek przy pracy uważa się zdarzenie nagłe, wywołane przyczyną zewnętrzną powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą. Art. 2 pkt 13 ustawy stanowi, iż przez „uraz” należy rozumieć uszkodzenie tkanek ciała lub narządów człowieka wskutek działania

czynnika zewnętrznego. Sąd Najwyższy uznał za racjonalne stanowisko, że mimo nadania nowego brzmienia definicji wypadku przy pracy przez połączenie jej z definicją urazu, nie było intencją ustawodawcy wyłączenie z zakresu wypadków przy pracy zdarzeń, których skutkiem są jedynie zmiany czynnościowe, a nie zmiany anatomiczne w stanie zdrowia pracownika. Uszkodzenie tkanek ciała lub narządów człowieka w pojęciu urazu należy rozumieć szeroko, a więc jako wszelkie zmiany w organizmie – nie tylko te o charakterze anatomicznym, ale także te, które wywołały zaburzenia czynnościowe organizmu, w tym zaburzenia psychiczne. Takie stanowisko pozwala wyróżnić uraz fizyczny i psychiczny. Uzasadnieniem takiego poglądu jest wykładnia funkcjonalna definicji urazu, który powinien obejmować wszelkie zmiany w stanie zdrowia wywołujące upośledzenie czynności organizmu i powstałe w związku z pracą (zob. wyr. Sądu Najwyższego z dnia 23 września 2014 r., II UK 558/13, LEX nr 1551478).

W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalił się także pogląd polegający na szerokim rozumieniu przyczyny zewnętrznej. Zgodnie z nim zewnętrzną przyczyną sprawczą wypadku przy pracy może być każdy czynnik pochodzący spoza organizmu poszkodowanego, zdolny – w istniejących warunkach – wywołać szkodliwe skutki (zob. wyr. Sądu Najwyższego z dnia 18 sierpnia 1999 r., II UKN 87/99, OSNP 2000/20/760). (...) niedopuszczalne jest przyjęcie, że jeżeli poszkodowany nie jest w stanie wykazać innej (dodatkowej) przyczyny zdarzenia (wypadku komunikacyjnego), to wynika z tego, że wyłączną przyczyną jest przyczyna tkwiąca w jego organizmie. (...) w wielu przypadkach (...) można jedynie spekulować, co było przyczyną wypadku komunikacyjnego (zob. wyr. Sądu Najwyższego z dnia 27 kwietnia 2009 r., I UK 336/08, M.P.Pr. 2009/8/439-441). Przyczyną zewnętrzną może być nie tylko narzędzie pracy, maszyna, siły przyrody, ale także praca i czynności samego poszkodowanego, np. potknięcie się, niefortunny odruch (zob. wyr. Sądu Najwyższego z dnia 12 listopada 2008 r., I UK 96/08, LEX nr 678010).

W myśl art. 13 ust. 1 zd. 1 ustawy z dnia 30 października 2002 roku o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. z 2018r. poz. 1376 ze zm.) członkom rodziny ubezpieczonego, który zmarł wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej, przysługuje jednorazowe odszkodowanie. Zgodnie z ust. 2 pkt 3 członkami rodziny uprawnionymi do odszkodowania są: rodzice, osoby przysposabiające, macocha oraz ojczym, jeżeli w dniu śmierci ubezpieczonego lub rencisty prowadzili z nim wspólne gospodarstwo domowe lub jeżeli ubezpieczony lub rencista bezpośrednio przed śmiercią przyczynił się do ich utrzymania albo jeżeli ustalone zostało wyrokiem lub ugodą sądową prawo do alimentów z jego strony.

H. S. cierpiała na miażdżycę o małym nasileniu. Z uwagi na obraz kliniczny żony odwołującego, ryzyko samoistnego wystąpienia zawału było niskie, a udział przyczyny zewnętrznej był co najmniej tak samo prawdopodobny jak wystąpienie schorzenia samoistnego. Brak było innych czynników zwiększających ryzyko wystąpienia zawału. Tępy, rozległy uraz klatki piersiowej (odkształcenie klatki piersiowej) oraz stres związany ze zdarzeniem mógł przyczynić się do pęknięcia blaszki miażdżycowej, wytworzenia skrzepliny i zawału serca. Bezsprzecznie więc „zawał” odpowiada ustawowej definicji urazu, a samo zdarzenie uznać należy za nagłe. Nie sposób rozstrzygnąć do końca sekwencji czasowej zdarzeń. Ale w każdym przypadku do zdarzenia bezsprzecznie doszło w wyniku czynników wewnętrznych i zewnętrznych (tj. pośpiech, natężenie pracy, stres związany z potrąceniem pieszego). Zawał serca był następstwem połączenia schorzenia samoistnego (miażdżycy) z działaniem ww. czynników zewnętrznych. Udział współprzyczyny zewnętrznej wynosił 50%.

Ustalając powyższe, Sąd dał wiarę opinii biegłego z zakresu, jako wydanej przez osobę będącą specjalistą w dziedzinie schorzeń, na które cierpiała żona odwołującego. Zaznaczyć należy, że żadna ze stron nie składała zastrzeżeń do opinii biegłego.

Mając na uwadze powyższe ustalenia faktyczne i rozważania prawne, działając na podstawie przywołanych przepisów oraz art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., Sąd zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, iż przyznał D. S. prawo do jednorazowego odszkodowania w wysokości 100% po zmarłej w następstwie wypadku przy z dnia 28 marca 2015 roku żonie H. S..